

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2021/41 van 15 juni 2021

betreffende

tekst	voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 19 maart 2021 tussen het Waals Gewest, het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap met betrekking tot de coördinatie inzake het toezicht en de naleving van de gewestelijke wetgevingen betreffende tewerkstelling
roepnaam	(instemmingsdecreet SA regionale sociale inspecties)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 21 mei 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van 27 mei 2021 van mevrouw Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw;

Brengt op 15 juni 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor werk (hierna “de aanvrager”) verzocht bij brief van 27 mei 2021 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna “VTC”) over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Regering houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 19 maart 2021 tussen het Waals Gewest, het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap met betrekking tot de coördinatie inzake het toezicht en de naleving van de gewestelijke wetgevingen betreffende tewerkstelling (hierna “het Ontwerp”).
2. Aan de VTC werd het samenwerkingsakkoord bezorgd.
3. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens door Vlaamse instanties, zoals bedoeld in hetzelfde decreet, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

4. Het decreet betreft de instemming met een samenwerkingsakkoord tussen de Gewesten en van de Duitstalige Gemeenschap met het oog op een gestructureerde samenwerking tussen de inspectiediensten bevoegd voor de toezicht en de naleving van de gewestelijke wetgevingen in verband met het werk.
5. Het voorliggend samenwerkingsakkoord beoogt:
 - de versterking van de samenwerking tussen de sociale inspectiediensten van de Gewesten en van de Duitstalige Gemeenschap;
 - een correcte toepassing van en een betere inspectie en controle op de naleving van de wetgeving;
 - het uitwisselen van informatie;
 - het verlenen van wederzijdse ondersteuning in de voorbereiding en de uitvoering van de acties inzake het toezicht en de naleving van de gewestelijke wetgevingen;
 - het organiseren van vorming en opleidingen.
6. De VTC stelt vast dat de **personen** van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld, alhoewel dit niet uitdrukkelijk vermeld wordt, de volgende kunnen zijn:
 - werkgevers voor zover deze natuurlijke personen zijn;
 - natuurlijke personen die contactpersoon of vertegenwoordiger van de werkgever zijn;
 - werknemers;en de tewerkstelling valt onder de toepassing van de verschillende gewestelijke wetgevingen, en dat het minstens identificatiegegevens en contact**gegevens** zal betreffen.
7. Omdat in deze context dus verwerkingen van persoonsgegevens plaatsvinden zal de VTC nagaan in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Algemeen

8. Het komt de opstellers van het samenwerkingsakkoord toe om erover te waken dat elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een **rechtsgrond** vindt in artikel 6 AVG (dit kan aangegeven worden in de nota aan de Vlaamse regering en de memorie van toelichting).

9. De VTC onderlijnt in het bijzonder het belang van artikel 6.3 van de AVG dat – samen gelezen met artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet - voorschrijft dat regelgeving die verwerkingen in de zin van artikel 6.1, punt c)¹ of punt e)² AVG omkadert, in principe minstens de volgende essentiële elementen van die verwerkingen zou moeten vermelden met het oog op de **voorzienbaarheid van de norm**:
- het doel van de verwerking;
 - de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)³;
 - de betrokkenen;
 - de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
 - de opslagperioden⁴;
 - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).
10. De verwerkingen betreffen gezien de context van controle ook categorieën van persoonsgegevens in de zin van de **artikel 10 AVG** en die behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van artikel 10, §2, WVG dat aangeeft welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
- de categorieën van personen aanwijzen die toegang hebben tot de persoonsgegevens, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen (zie infra).
11. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling.
12. De partijen bij het samenwerkingsakkoord, de decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG) voor de verschillende gegevensstromen in de decreten al dan niet noodzakelijk zijn.
13. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB noodzakelijk zal zijn gelet op de lijst van de VTC⁵ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse instantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG. Er is volgens de VTC minstens sprake van categorie 3) verwerkingen van de DPIA-lijst van de VTC is van toepassing en mogelijk ook categorie 19).

¹ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

² “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

³ Zie artikel 5.1.c) AVG.

⁴ Zie ook artikel 5.1.e) AVG.

⁵ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties
<https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC O 2020 01 DPIA lijsten v1 voor web.pdf>

14. Aangezien het samenwerkingsakkoord specifieke bepalingen voor de verwerkingen van persoonsgegevens bevat, zal de VTC de relevante bepalingen artikelsgewijs bespreken.

2. Artikelsgewijze bespreking

15. **Artikel 1 van het samenwerkingsakkoord** bevat de definities, waaronder die van “persoonsgegevens” en verwijst daarvoor naar de AVG.
16. De VTC heeft hierbij geen opmerkingen.
17. **Artikel 2 van het samenwerkingsakkoord** bepaalt het doel van het samenwerkingsakkoord en daarmee dat van de ermee gepaard gaande verwerking van persoonsgegevens. Dat doel is “*een correcte toepassing van en een betere inspectie en controle op de naleving van de wetgeving*”. Het artikel bepaalt ook hoe dat doel moet verwezenlijkt worden en daarbij wordt uitdrukkelijk het uitwisselen van informatie vermeld.
18. Hiermee wordt dus de vereiste wettelijke basis voor de verzameling en mededeling van de persoonsgegevens vastgesteld.
19. Hetzelfde artikel duidt ook de verwerkingsverantwoordelijken in het kader van de uitwisseling van persoonsgegevens aan, namelijk de gewestelijke inspectiediensten.
20. Het is positief dat de verwerkingsverantwoordelijke wordt aangeduid. De VTC wijst erop dat dit niet beperkt mag zijn tot de mededeling van de persoonsgegevens, maar ook voor het inzamelen van persoonsgegevens op grond van artikel 7, 8 en 11 moet gelden betreft.
21. In de volgende artikelen wordt het wettelijk kader van de mededelingen verder uitgewerkt.
22. **Artikel 3 van het samenwerkingsakkoord** bepaalt het volgende:

“Art. 3. De Gewestelijke inspectiediensten kunnen alle nuttige informatie uitwisselen in het kader van de voorbereiding of de uitvoering van inspectie- en controleopdrachten.

De diensten van de Gewesten, de openbare instellingen die ervan afhangen evenals alle meewerkende instellingen verstrekken aan de Gewestelijke inspectiediensten alle informatiegegevens, in welke vorm dan ook waar deze om verzoeken.”

23. De VTC wijst erop dat er rekening zal moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Dit geldt dus niet alleen voor de mededelingen van de Vlaamse inspectiediensten aan die van de andere Gewesten, maar ook voor de mededelingen door alle andere Vlaamse instanties aan de Vlaamse inspectiediensten (voor zover die niet al gemachtigd werden) en aan de inspectiediensten van de andere Gewesten.
24. Bovendien kunnen bepaalde mededelingen ook onderworpen zijn aan artikel 20 van de WVG of artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid⁶ en de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer⁷;
25. De categorieën van gegevens worden niet bepaald. De VTC stelt vaste dat er een zeer vage omschrijving wordt opgenomen: “*alle nuttige informatie*”. De VTC kan dus niet oordelen of er aan het principe van de AVG van

⁶ Wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (B.S. 10 september 2018) <https://dt.bosa.be/nl/ivc>

⁷ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

- dataminimalisatie van de persoonsgegevens wordt voldaan. In het kader van dit samenwerkingsakkoord vindt de VTC het belangrijk om erop te wijzen dat artikel 5, 1, c), AVG, vraagt dat de verwerking noodzakelijk is en niet alleen nuttig.
26. De VTC herinnert ook aan het principe van het gebruik van authentieke bronnen.⁸ Persoonsgegevens die de inspectiediensten zelf kunnen opvragen bij de authentieke bronnen, vragen ze niet aan elkaar op.
27. **Artikel 4 van het samenwerkingsakkoord** bevat als beschermingsmaatregel een geheimhoudingsplicht. Het is voldoende duidelijk dat die er in ieder geval is.
28. Wat de informatie zelf betreft, wordt er vastgelegd dat die een vertrouwelijk karakter heeft of voor beperkte verspreiding vatbaar is. Deze formulering dient volgens de VTC minstens uitgelegd te worden. Mogelijk zijn dit standaardcategorieën van een informatieclassificatiesysteem, maar dat is niet uit de tekst of memorie af te leiden.
29. **Artikel 5 van het samenwerkingsakkoord** behandelt het gebruik dat van de vermelde informatie kan worden gemaakt:
- in dezelfde omstandigheden als de informatie die zij op het eigen territoriaal bevoegdheidsgebied hebben verzameld;
 - kan als bewijsmateriaal gebruikt worden in juridische en administratieve procedures;
 - voor andere doeleinden dan deze vastgelegd in het samenwerkingsakkoord enkel na schriftelijke toestemming van en binnen de grenzen van de inspectiedienst die de informatie heeft verstrekt en die hiervan op de hoogte wordt gebracht (zie opmerking hierna).
30. **Artikel 6 van het Samenwerkingsakkoord** legt zelf op dat bij het mededelen van persoonsgegevens alsook het achteraf bewaren, verwerken en verspreiden de regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens dient nageleefd te worden, zoals de VTC hiervoor al heeft aangeduid.
31. De VTC benadrukt wel dat dit dus ook geldt voor het onder vorig randnummer vermelde laatste punt. Daarbij moet bijzondere aandacht worden geschonken aan de transparantievereisten (artikel 5, 1, a), AVG), aangezien deze samenwerking voor de betrokkenen niet vanzelfsprekend is en vergaande gevolgen kan hebben.
32. De VTC vestigt de aandacht op de mogelijk verschillen tussen de regio's wat betreft de afwijkingen die ze kunnen ingesteld hebben op grond van artikel 31, AVG en suggereert dat daarvoor ook voor een uniforme aanpak wordt gezorgd.
33. De VTC herinnert eraan dat de regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens ook bepalingen inzake de informatieveiligheid en vertrouwelijkheid betreft en verwijst hiervoor de artikelen 5.1.f), 24.1 en 32 van de AVG die uitdrukkelijk de verplichting voor de verwerkingsverantwoordelijke(n) vermelden om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Hierover wordt niets geschreven in het samenwerkingsdecreet of de memorie, terwijl een veilige overdracht van persoonsgegevens essentieel is voor de beoogde samenwerking. De VTC adviseert dan ook om hier op de verschillende niveaus de gepaste aandacht aan te besteden en tijdig de functionarissen voor gegevensbescherming te betrekken.

⁸ Zie de aanbeveling nr. 09/2012 van 23 mei 2012 aanbeveling uit eigen beweging in verband met authentieke gegevensbronnen in de overheidssector <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-09-2012.pdf> en de artikelen artikel III.66-III.69 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 samen met het uitvoeringsbesluit daarvan, het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het bestuursdecreet van 7 december 2018.

34. De volgende bepalingen behandelen de wederzijdse ondersteuning.
1. **In artikel 7 van het samenwerkingsakkoord** wordt wederzijdse ondersteuning voorzien op het vlak van de voorbereiding of uitvoering van inspectie- en controleopdrachten en daarbij wordt het verzamelen van (ondermeer) persoonsgegevens geregeld:

“In dit verband kunnen de Gewestelijke inspectiediensten, binnen de grepen van deze overeenkomst, en op verzoek of met toestemming van een andere gewestelijke inspectiedienst personeelsleden uitsenden om alle nuttige informatie te verzamelen op het grondgebied van een andere gewestelijke inspectiedienst.”
 2. **Artikel 8 van het samenwerkingsakkoord** regelt dat leden van de inspectiediensten als waarnemer kunnen aanwezig zijn bij inspectie- en controle op het territorium van een ander Gewest.
 3. Artikel 7 en 8 hebben betreffen verschillende manieren waarop persoonsgegevens kunnen ingezameld worden door de personeelsleden van de inspectiediensten. De VTC beoordeelt het positief dat dit duidelijk wordt aangegeven in het samenwerkingsakkoord, zodat dit voor de betrokkenen duidelijk is.
 4. **Artikel 9 van het samenwerkingsakkoord** maakt het mogelijk dat de informatie die verzameld werd op basis van artikel 7 en 8 in dezelfde omstandigheden kan worden gebruikt als de informatie verzameld in het eigen Gewest.
 5. Artikel 9 zou best ook van toepassing gemaakt worden bij de inlevingsstages vermeld in **artikel 11** van het samenwerkingsakkoord.
 6. **Artikel 16 van het samenwerkingsakkoord** voorziet in een begeleidingscomité dat zal instaan voor de correcte uitvoering ervan. De samenstelling en werkingsmodaliteiten zullen verder in een samenwerkingsprotocol worden bepaald.
 7. De VTC benadrukt dat de evaluatie door het begeleidingscomité dan ook de verwerking van persoonsgegevens door de betrokken inspectiediensten betreft.

III. BESLUIT

8. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat in het samenwerkingsakkoord volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
 - het uitvoeren van een DPIA voor de start van de verwerking;
 - duidelijke omschrijving van de precieze gegevens waarvan de verwerking noodzakelijk is in deze context;
 - minimale beveiligingsmaatregelen die geformaliseerd en gedocumenteerd worden;
 - de transparantie waarborgen via het samenwerkingsakkoord, ondermeer wat de categorieën van persoonsgegevens betreft, eventueel door te verwijzen naar bestaande wetgeving.

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2021-06-23 10:32:27 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

Hans Graux,
Voorzitter VTC